

Чумарна Марія Іванівна

(поетеса, педагог, журналіст)

Чумарна Марія Іванівна народилася 19 серпня 1952 року в селі Рекшин Бережанського району Тернопільської області. Закінчила філологічний

факультет Львівського державного університету ім. І. Франка 1975 року.

У місті Збараж працювала вчителем, літературним працівником і завідувачем відділу листів районної газети, керувала літературною студією «Заспів». Працювала журналістом у місті Сколе Львівської області.

У Львові працювала в обласній організації товариства книголюбів, у редакціях багатотитажної газети, заводського радіомовлення у виробничому об'єднанні «Мікроприлад».

Від 1991 року засновниця та директор Приватної авторської школи Марії Чумарної. Протягом 2000-2006 років була директором авторської школи «Тривіта». Від 2006 року працює редактором і ведучою авторських програм «Літературний Львів» і «Феномен України» на Львівському телебаченні.

Науковий керівник освітньо-методичного центру «Родина» (1991). Член жіночої асоціації «Взаємодія» (1998) і Ради Всеукраїнського товариства імені Григорія Ващенка (від 2000 року).

З-під її пера з'явилася низка художньо-пізнавальних книг, розрахованих на широке коло читачів: «Сонячна музика» (1982), «Земля між вогнями» (1986), «З глибин» (1991), «Стрітєння» (2000), «Вихід» (2002), «Педагогіка любові», «Мандрівка в українську казку», «З початку світу. Україна в символах» (2005), «Цокає годинничок» (2003), «Золотий Дунай» (2007), «Думки навздогін», «Озеро істини» (2007), «Мислене поле» (2008), «Код української вишивки» (символіка української вишивки) (2008), «Любов у залізних чоботях» (2009), «Буття і небуття» (2011). Вона є також авторкою таких книжок для дітей: «Нев'янучі плоди» (2004), «Лумпумчик» (2008), «Так чи не так?» (2010), «Кумедна читанка. Від А до Я» (2010), «Казки для друга» (2011), «Мала й велика Україна» (2011), «Як зайчики зимували» (2012), «Зернятко» (2013).

Лауреат премії «Благовіст» (2005).

Член Спілки письменників України з 1984 року.

Твори

Буття і небуття. Таємниці творення світу: 50 міфів народів світу: [літер.-худож. вид.] / М. І. Чумарна; [ред. Б. Будний; худож. оформ. В. Чипурко]. - Тернопіль: Навч. книга-Богдан, 2011. - 176 с.: ілюстр. - (Золоте руно).

Вишивання долі : символіка і техніка шитва / М. І. Чумарна. - Львів : Апріорі, 2015. - 88 с.

Вмерти живим - чи вижити мертвим / М. Чумарна // Дзвін. - 2016. - № 2. - С. 146-153.

За тебе молюсь...: штрихи до портрета пророка / М. І. Чумарна; [ред. Б. Є. Будний]. - Тернопіль: Навч. книга-Богдан, 2014. - 288 с.: іл.

Зелені свята : [вірш] / М. Чумарна // Світ дитини. - 2016. - № 6. - С. 2.

Зелені свята: вірш / М. Чумарна // Мамине сонечко. - 2011. - № 6. - С. 4.

Зелені свята: вірш / М. Чумарна // Пізнайко. - 2009. - № 6. - С. 13.

Зерно неправди / М. Чумарна // Дзвін. - 2016. - № 4. - С. 145-153

Золотий Дунай: символіка української пісні: [навч. вид.] / М. І. Чумарна; [ред. Б. Є. Будний]. - Тернопіль: Навч. книга-Богдан, 2007. - 264 с. - (Золоте руно)

Історії, прочитані серцем : [рецензія] / М. Чумарна // Українська літературна газета. - 2015. - № 16(14 серп.). - С. 9

Казки для друга: [казки: для дітей дошк. та мол. шк. віку] / М. І. Чумарна; худож. Л. Бейгер. - Тернопіль: Навч. книга-Богдан, 2011. - 108 с.: ілюстр.

Кумедна читанка. Від А до Я: [для дошк. віку] / М. І. Чумарна; передм. І. Дем'янової; худож. Л. Герасимчук. - Тернопіль: Навч. книга-Богдан, 2010. - 44 с.: ілюстр.

Любов у залізних чоботях: езотерика народних казок: [літ.-худож. вид.] / М. І. Чумарна; худож. оформ. В. Чипурко. - Львів: Апріорі, 2009. - 264 с.: ілюстр.

Нев'янучі плоди: казки-підказки про вміння господарювати: [для дітей мол. шк. віку] / М. І. Чумарна; худож. В. П. Чипурко. - К.: Початкова школа, 2004. - 160 с.: ілюстр.

Пригоди Лумпумчика : пригодницько-фантастична повість : у 4-х книгах. Кн. 4. Меч Ягіла / М. І. Чумарна ; передм. автора ; худож. В. П. Чипурко. - Тернопіль : Навч. книга-Богдан, 2016. - 96 с.

Пригоди Лумпумчика : пригодницько-фантастична повість : у 4-х книгах. Кн. 3. Планета Рожевого Світанку / М. І. Чумарна ; передм. автора ; худож. В. П. Чипурко. - Тернопіль : Навч. книга-Богдан, 2016. - 96 с.

Пригоди Лумпумчика : пригодницько-фантастична повість : у 4-х книгах. Кн. 2. Посланець Всесвіту / М. І. Чумарна ; передм. автора ; худож. В. П. Чипурко. - Тернопіль : Навч. книга-Богдан, 2016. - 96 с.

Пригоди Лумпумчика : пригодницько-фантастична повість : у 4-х книгах. Кн. 1. Прибулець із Сатурна / М. І. Чумарна ; передм. автора ; худож. В. П. Чипурко. - Тернопіль : Навч. книга-Богдан, 2016. - 96 с.

Прислухаємося до слова: короткі оповідання / М. Чумарна // Початкова школа. - 2013. - № 11. - С. 27.

Розкажу вам казку : проза : [для дітей мол. шк. віку] / М. І. Чумарна ; худож. М. Михалюк. - Тернопіль : Навч. книга-Богдан, 2014. - 128 с.

Тайнопис вишивки : [наук.-попул. вид.] / М. І. Чумарна. - 3-тє вид., доп. - Львів : Априорі, 2018. - 96 с.

Так чи не так ? : байки / М. І. Чумарна; худож. К. Саланда. - Тернопіль: Навч. книга-Богдан, 2010. - 64 с.: ілюстр.

Територія наших душ / М. Чумарна // Дзвін. - 2016. - № 11/12. - С. 150-158.

Тройдереву: обряд хрещення, весільний та поховальний обряди українців: [наук.-попул. вид.] / М. І. Чумарна. - Тернопіль: Навч. книга-Богдан, 2008. - 104 с. - (Золоте руно).

Цей казковий світ. Таємниці рідного краю : для мол. та серед. шк. віку / авт.-упоряд. М. І. Чумарна ; худож. оформ. М. П. Михайлюк. - Львів : Світ, 2018. - 156 с.

Чи вдома пан господар? / М. Чумарна // Дзвін. - 2016. - № 1. - С. 139-144

Читайко-відгадайко : загадки, скоромовки, прислів'я, смішинки, вірші-кмітливічки : [для дітей дошк. та мол. шк. віку] / М. І. Чумарна ; худож. Х. Чипурко. - Львів : Априорі, 2015. - 60 с.

Як зайчики зимували: [казки: для дітей дошк. віку] / М. І. Чумарна; худож. В. П. Чипурко. - Тернопіль: Навч. книга-Богдан, 2012. - 48 с.: іл.

Матодичні розробки

Від першого слова – до розкриття любові: Методика роботи з букварем / М. Чумарна // Початкова школа. – 2011. - № 9. – С. 43-48; № 10. – С. 37-39; № 12. – С. 29-31; 2012. - № 2. – С. 51-52.

Доброго ранку всім! : методичні рекомендації до проведення ранкових зустрічей у початкових класах / М. Чумарна // Початкова школа. - 2018. - № 6. - С. 16-19.

Доброго ранку всім! : методичні рекомендації до проведення ранкових зустрічей у початкових класах / М. Чумарна // Початкова школа. - 2018. - № 6. - С. 16-19.

Життя - як гра, гра - як життя : методичні рекомендації до ігрового розвитку дітей у початковій школі / М. Чумарна // Початкова школа. - 2018. - № 10. - С. 40-42.

Королівство мови : [наук.-попул. вид.] / М. І. Чумарна. - Львів : Априорі, 2018. - 124 с.

Мова - не лише слова : [Світ на дотик і на смак: мовні ігри] / М. Чумарна // Початкова школа. - 2019. - № 4. - С. 52-54.

Мова - не лише слова : мовний розвиток засобами гри / М. Чумарна // Початкова школа : Науково-методичний журнал. - 2019. - № 7. - С. 52-53.

Невідомий Шевченко: до 200-річчя від дня народження Тараса Шевченка: [про твори, написані Т. Шевченком російською мовою] / М. Чумарна // Початкова школа. - 2014. - №1. - С. 53-55.

Література про життя і творчість

Марія Чумарна: [біогр. довідка] // Письменники Радянської України: 1917-1987: біобібліогр. довід. / авт.-упоряд : В. К. Коваль, В. П. Павловська. - К., 1988. — С. 648.

Марія Чумарна: [біогр. довідка] // Сучасні письменники України: біобібліогр. довідник / упоряд. А. Гай. - Уточн. і доп. - Біла Церква, 2012. – С. 493: портр.

Мірошнікова Н. Розмаїтий світ Букваря Марії Чумарної / Н. Мірошнікова // Початкова школа. - 2013. - №9. - С. 49-50.

Чумарна М. "З іншим вином моя чаша..." : [про письменницю] / М. Чумарна // Дзвін : часопис Національної Спілки письменників України. - 2016. - № 6. - С. 179-183.